

Krisztusban Kedves Gyászoló Testvérek!

Ilyenkor tavasszal oly jóleső érzés számunkra, emberek számára a téli álomból újra fakadó élet szemlélése. A fákon fakadó rügyek, zöldelő fű és vidám madárcsicsergés mintha csak a mindig megújuló életnek zengnének boldog örömeiket. Annál bántóbb az emberi fülnek, annál fájóbb az emberi szívnek, hogy éppen akkor, amikor minden körülöttünk az életet leheli, a tavaszt mindent megújító élethozsannájába, a húsvét allelujájába belesír a harang bánatos kongása, mely a körülöttünk megújulni készülő élet ellenére is a mulandóságot juttatják eszünkbe. Ez a megkéssett tavaszi nap egy emberi élet történetének végére tette rá a pontot. Eddig tartott egy földi élet története. A folytatása már egy számunkra ismeretlen világban halad tovább végeszakadatlanul. Igen! El vagyon végezve, hogy egyszer minden ember meghaljon, és utána jön az ítélet. Ezt hirdeti a Szentírás, az Isten megmásíthatatlan szava, de ezt mondja a mindennapi élet tapasztalata, ezt hirdeti ezt a koporsó is. A világ népesedésével foglalkozó tudósok kiszámolták, hogy minden másodpercben átlag 3, egy nap alatt sok ezer, egy esztendőben körülbelül 50 millió ember távozik az élők sorából. És eljön a nap, amikor a sok ezerben, eljön az esztendő, amikor az 50 millióban mindannyian beleszámítódunk. Mi egyéb az ember élete, mint hosszabb-rövidebb vándorlás a bölcsőtől a sírig. Akármilyen legyen a vándorlás ösvénye; legyen az akár a fájdalom, szenvedés töviseivel teletűzdelve, akár az öröm, a boldogság, szerencse és siker virágaival telehintve, akár a szerencse aranszekerén ülve, akár a nyomorúság nyikorgó kordélyán döcögve, akár a gazdagság bővelkedésében, akár a szűkölködés gondfelhőiben is haladjunk rajta, a sírnál, annál a szomorú, sötét dombnál mindannyian találkozunk. Ott hull le a királyok fejéből az aranyozott korona, kiesik kezükből a hatalom pálcája, kiesik a hősök kezéből a kard, de kiesik a koldus kezéből a vándorbot is. Minden elmarad tőlünk, amit a magunkénak mondtunk, amit szerettünk, amihez ragaszkodtunk, az is, amit büszkén, örömmel, az is, amit keserű panaszok között viseltünk. Csak egy dolog van, ami elkísér bennünket, ami soha el nem enyészik. Az Írás szava mondja az elhunytakról: Cselekedeteik követik őket. Igen! Azok a cselekedetek, amelyeket földi életünkben elkövettünk, legyenek azok jók vagy rosszak, rég elfelejtettek, vagy élénken emlékezetünkben élők. Ezek kísérik bennünket, hogy örök sorsunk elhatározására a mérlegre tegye őket az igazságos Bíró, az ítéleteiben csalatkozhatatlan Isten, akinek ítéletei ellen nincs fellebbezés, akit ítéletének meghozásában nem befolyásol sem földi származás, sem rang és vagyon, akit nem hat

meg sem könyörgés, sem jajveszékelés. Mert az az Isten, aki a földön élő emberhez olyan irgalmas és könyörületes tud lenni, az ítélethozatalban félreteszi könyörületeségét és irgalmát, hogy érvényesítse igazságosságát, amellyel oly keveset számol a földön élő ember. Örök, megmásíthatatlan igazságok ezek. És mint minden igazságból, hát ebből is le kell vonjuk a magunk számára a tanulnivalókat. Az első tanulság az, hogy a hátramaradottak, az élők fel-fel lebbentsék, szellőztetve az elhunytak hibáit, gyarlóságait, mert azt már megítélte az Isten, aki önmagának tartott fenn minden ítéletet elevenek és holtak fölött. Pedig de szeretünk mi emberek beleavatkozni az Isten dolgába, amikor önmagunk gyarlóságaira nem gondolva megítéljük embertársainkat. A második nagy tanulság minden temetésen az, hogy ha a sírnál amúgy is találkozunk kell, nem oktalanság akkor ha itt a földön haragvó lélekkel, gyűlölködő szívvel és villámló szemekkel kerülgetjük egymást. Ha abban a földben, amelyet taposunk, egykor oly békésen fogunk egymás mellett pihenni, akkor nem nagy oktalanság-e a föld felett járva egymással háborúskodásban, perlekedésben és civakodásban élni? Ha egyszer úgyszólamint minden ellentét, minden harag és gyűlölködés elnémul, van-e értelme azt a földi életben állandóan szítani, lángra lobbantani és terjeszteni az emberek között? Ha egyszer úgy is mindenki üres kézzel kell alá szálljon a föld ölébe, érdemes-e büszkén kérkedni, dicsekedni azzal a vagyonnal, melyet itt a földön kezünkben tartottunk? De a halálnak, a temetésnek harmadik és legnagyobb tanulsága az, amelyet a Szentírás így tár elénk: Cselekedeteik követik őket. Hát ha semmi más és senki más nem kíséri el bennünket ebből az árnyékvilágból, csak a cselekedeteink, akkor nem kellene nagyobb gondot fordítani arra? Mert egyszer azok lesznek egyedüli vádlóink és védőink az Isten ítélőszéke előtt. Ott, amikor majd elnémul minden pénz és arany, amikor majd nem fog tudni szóhoz jutni a vagyon és a hatalom, ott szólásra emelkedik az a sok jócselekedet, amelyet életünkben elkövettünk. Az az egy pohár víz, melyet szeretettel nyújtottunk embertársunknak, az a vigasztaló, bátorító szó, amivel könnyeket töröltünk le és visszaadtuk az embereknek a már-már elvesztett reményt, az a vásár- és ünnepnap becsületesen meghallgatott szentmise, mellyel megadtuk Istennek a kötelező hódolatot, az a jól végzett szentgyónás-szentáldozás, mellyel iparkodtunk lelkünket szebbé, értékesebbé, Isten elgondolása szerintivé tenni, az a sok-sok áldozatos munka, verejték, amellyel családunk életét igyekeztünk boldogabbá tenni, az a sok-sok megbocsátás, irgalom és szeretet, mellyel körülvettük embertársainkat, mind-mind védőként szólalnak fel mellettünk. Mert cselekedeteink fognak kísérni minket. De ott lesznek vádlóink is. Az a templom, amelynek küszöbét csak nem akartuk átlépni, az a gyóntatószék, melynek

ajtáját még a húsvéti szent időben sem nyitottuk ki, az a megterített Úr-asztala, amely mellett mi mégis koplalóra fogtuk lelkünket. A keresztség, a bérálás szentsége, melynek kegyelmét, isteni drága ajándékát hiába vettük, mert könnyelműen eltékoztuk. Az a sok-sok elmulasztott jócselekedet, melyekkel Isten adta tehetségünkhöz képest nem siettünk a nyomorgók, a bajba jutottak, az üldözöttek és megrágalmazottak segítségére. Vádolni fog bennünket az a haszontalansággal elfecsérelt idő, amit pedig az Isten drága ajándékként azért adott számunkra, hogy azt az ő akarat szerint kihasználjuk. Vádolni fog bennünket az a sok hálátlanság, amellyel viszonyoztuk az emberek, szülők, nevelők, testvérek, jóbarátok jóságát, szívességét. Vádolni fog az a sok szeretetlenség, amellyel fizettünk mások szeretetéért, alázatosságáért. Vádolni fog bennünket az igazságosság, mert lábbal tiportuk akkor, amikor megkárosítottuk embertársainkat. Vádolni fog bennünket az irgalom, mert mi nem akartunk irgalmazni és megbocsátani, pedig mi is irgalomra és megbocsátásra szorulóknak voltunk. Igen! Mindezek egyszer vádolni fognak bennünket és vádjuk súlya nagy lesz, mert cselekedeteink kísérik el minket. Minden temetés, minden haláleset ezeknek az igazságoknak megfontolására késztesse minket. Akkor majd a döntő percben, a nagy órában több lesz a jóságos védőnk, mint a könyörtelen vádlónk.

Kedves Halott Testvérünk! Lelkedet az igazságos Bíró már megítélte, mi csak azért jöttünk, hogy porladni induló testednek az utolsó végtisztességet megadjuk. Mielőtt a harangok bánatos kongása mellett 75 év súlyától, sok-sok betegségtől megfáradt testedet kikísérnénk a faluvégi csendes temetőbe, ahol sírjában pihenve a te élettársad kilenc esztendeje vár, végy búcsút testvéredtől, akivel együtt nevelkedtél a boldog gyermekévek gondtalanságában, aki öregségedben, betegségedben támaszkodott. Búcsúzzál testvérgyermekektől, kik benned a nagymamát látták, kik pótolták számodra, amit az élet megtagadott tőled, pótolták a gyermeket, az unokát. Végy búcsút sógornőidtől, keresztyermekektől, és mindazoktól, akikhez a rokonság és barátság szálai fűztek. Búcsúzzál szomszédaidtól és azoktól, akik végtisztességedre eljöttek, hogy a kegyelet érzetével, imádságos szívvel-lélekkel kísérenek el utolsó utadra, melyre most indulsz. Mi is búcsúunk tőled. A föltámadt üdvözítő, kinek ünnepét megültük ebben az esztendőben is, éretted is hullatott megváltó vérével megtisztítva vezessen be az örök béke és boldogság honába, ahová mi is tartunk minden nap szüntelen, és Isten irgalmából elérni remélünk. Adjon neked az irgalmas Isten csendes síri pihenést, föltámadásod legyen örök boldogságra szóló a mi Urunk Jézus Krisztus által. Ámen.

Kőröstarján, 1970. április 11.